

ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ МІСЬКОГО ПРОСТОРУ ЯК БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Наведені проблеми пов'язані з використанням міського простору. Висвітлені основні тенденції розвитку сучасних міст. Запропоновані способи вирішення наведених проблем.

Ключові слова: містобудування, багатофункціональний простір, ефективність.

Abstract

These problems are related to the use of urban space. The main tendencies of development of modern cities are highlighted. Suggested ways to solve these problems.

Keywords: town planning, multifunctional space, efficiency.

Вступ

Сучасне суспільство прагне проводити якомога більше часу у міському просторі для прогулянок та відпочинку, а не лише використовувати його як транспортне та житлове середовище. Громадські місця, такі як площі, вулиці, парки, сквери, набережні, бульвари стають місцями комунікацій. Перетворення міського простору на місце тривалого перебування людей потребує ущільнення функцій у середовищі, різноманіття можливостей на невеликих територіях [1].

Чим більше людей мають можливість перебувати у міському просторі та сприяти динаміці міста, тим більше можливостей як для людей, так і для успішного розвитку міста.

Метою роботи є дослідження основних проблем при проектуванні міст України та висвітлення основних тенденції щодо розробки правильної концепції міського простору.

Основна частина

Основною проблемою сучасних міст України є те, що міські простори забудовуються хаотично, самовільно без дозволів відповідних органів або плануються за застарілими принципами без необхідного урбаністичного аналізу. Також розвиток міст відбувається у визначених межах, тобто відбувається на територіях, які вже освоєні містом. Таким чином виникає необхідність в ущільненні міського середовища та створенні багатофункціональних громадських просторів [2].

Ще однією проблемою міст є пріоритетний розвиток громадського транспорту, стимулювання використання велосипедів та пішого руху, що в свою чергу розв'язує проблеми ефективного використання транспортних систем [3,4,5].

Оцінкою ефективності транспортної системи є кількість перевезених людей та вантажів, а не кількість транспортних засобів. В урбанізованому середовищі відстані вимірюються не лінійними одиницями, а часом, за який людина може їх подолати. Відстані у міському просторі є суб'єктивно нелінійними і цією властивістю можна керувати. Необхідно обмежити використання приватних автомобілів у містах, в свою чергу це зекономить величезні кошти на розвиток дорожньої інфраструктури. При правильній розстановці пріоритетів, а саме пішохід – велосипед – громадський транспорт – приватний транспорт, ми отримаємо правильно спланований вуличний простір, що підвищить ефективність його використання та безпеку пішоходів у ньому [6].

При проектуванні міського простору необхідно прораховувати сценарії його використання, враховуючи від часу доби, пори року, дня тижня, погоди та інших чинників. Особливо це стосується публічних просторів – парків, площ, пішохідних вулиць, для яких потрібен маркетинговий аналіз середовища. Окремі публічні простори повинні бути зорієнтовані на певні цільові аудиторії, інакше є загроза вандалізму або невикористання його за призначенням. Для цього замало встановити чіткі правила поведінки – призначення простору має відобразитися у інфраструктурі [1].

Багатофункціональність публічних просторів, різноманіття сценаріїв, є запорукою їх успішності. Головним фактором для успішного розвитку сучасного міста є його мешканці. Для спільного розуміння напрямку розвитку важливим є позиціонування та напрацювання стратегії за участі всіх зацікавлених сторін та представників різних соціальних груп. Мешканці формують інфраструктуру міського простору – міське середовище формує культуру мешканців. Активізація впливу окремих представників громади на міське середовище зумовлює його якісні зміни, що, у свою чергу, зумовлює зміни у культурі життя всіх членів громади [7].

Висновки

Для успішного розвитку сучасних міст України необхідно відмовитись від застарілих принципів планування та дотримуватися нових напрямів розвитку: створення багатофункціонального міського простору з урахуванням локальних факторів місцевості; покращення транспортної інфраструктури міста орієнтованої на пішоходів; врахування потреб усіх соціальних груп населення та залучення мешканців міста до розробки єдиної перспективної концепції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Урбаністика і містобудування [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=6&ved=2ahUKewiahtuf0_fgAhXtqIsKHRTGCLYQFjAFegQIABAC&url=http%3A%2F%2Fnashkray.kh.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2016%2F02%2F20-printsipiv-rozvitku-mist-byudzhetchasti.ppt&usg=AOvVaw26dXEXwJQQqg5P-RqESTLG .
2. Швець В. В. Способи збільшення ефективності забудови центральних частин великих міст на прикладі м. Вінниці / В. В. Швець, Л. В. Шевчук, Р. Є. Козюк, О. В. Підгорна, О. І. Логоша // Сучасні технології, матеріали і конструкції в будівництві: [Науково-технічний збірник]. – Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця. – 2018. - №1(24). С. 61-65.
3. Швець В. В. Заходи з підвищення комфортності транспортної системи міста Вінниці / Гарнага В. Л., Кашканов В. А., Галіброда В.В. // Матеріали III-ої міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту», 14-16 квітня 2015 року: [збірник наукових праць] / Міністерство освіти і науки України, Вінницький національний технічний університет [та інш.]. Вінниця: ВНТУ, 2015. – с. 100-104.
4. Швець В. В. Аналіз планувальних характеристик вулично-дорожньої мережі м. Вінниця / Кучеренко Л. В., Круть В. В. // Сучасні технології, матеріали і конструкції в будівництві: [Науково-технічний збірник]. – Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця. – 2014. - №1(16). С. 100-104.
5. Швець В. В. Перепланування магістральної транспортної мережі м. Вінниці з метою її розвантаження / В. В. Швець, В. В. Галіброда, Р. Є. Козюк, О. І. Логоша // Сучасні технології, матеріали і конструкції в будівництві: [Науково-технічний збірник]. – Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця. – 2018. - №1(24). С. 74-79.
6. Швець В. В. Аналіз ДБН Б.2.2-12:2018 «Планування і забудова територій» щодо збільшення ефективності забудови центральних частин великих міст/ В. В. Швець, О. В. Підгорна // Сучасні технології, матеріали і конструкції в будівництві: [Науково-технічний збірник]. – Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця. – 2018. - №2(25). С. 129-134.
7. КОНЦЕПЦІЯ КОМПЛЕКСНОГО ВПОРЯДКУВАННЯ МІСЬКОГО ПРОСТОРУ [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://old.kyivcity.gov.ua/done_img/f/Концепції%20розвитку%20громадського%20простору%20в%20місті%20Києві.pdf.

Підгорна Олена Володимирівна — студентка групи БМ-166, факультет будівництва теплоенергетики та газопостачання, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: 2b16b.pidhorna@gmail.com;

Швець Віталій Вікторович — к.т.н., доцент кафедри міського будівництва та господарства Вінницького національного технічного університету.

Pidhorna Olena — Student Department of Building Heating and Gas Supply, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: 2b16b.pidhorna@gmail.com;

Shvets Vitaly — Ph.D. of Urban construction and economy Department in Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.